

Energimyndigheten

registrator@energimyndigheten.se

NVE

nve@nve.no

Innspill til utredninger i forbindelse med kontrollstasjon 2019 i elsertifikatsystemet.

Vi viser til nyhetsmeldinger fra NVE og Energimyndigheten publisert henholdsvis 23. og 24. januar i år der myndighetene ber om å få innspill til kontrollstasjonsoppdragene innen 1. mars. Nedenfor finner dere Småkraftforeningas innspill til både NVE og Energimyndigheten. Vi gir her innspill til oppdragene fra de to lands departementer av 21. desember 2017 og oppdraget til Energimyndigheten om å utrede mulighetene for økt transparens datert 29. juni 2017.

Sammendrag

Utbyggingstakten i markedet er nå så stor at det er fare for at markedet passerer målet på 46,4 i besluttede anlegg før stoppmekanismen som nå skal utredes settes i verk. Vi anbefaler derfor at myndighetene akselererer arbeidet med denne delen av oppdraget og leverer tidlig på høsten med en forkortet høring slik at Riksdagen kan vedta en stoppmekanisme allerede våren 2019.

I dette innspillet anbefaler vi at myndighetene utreder å øke transparensen i markedet ved å sette varsling av investeringsbeslutninger som betingelse for sertifikattildeling og at man utreder å knytte en stoppmekanisme til denne varslingsordningen.

Videre anbefaler vi at man allerede nå starter utredning av behovet for en ytterligere stabiliseringsmekanisme for perioden etter at utbygging er stoppet.

Økt transparens

Energimyndigheten skal utrede og foreslå ytterligere tiltak som kan bedre transparensen i markedet med frist 15. juni.

Småkraftforeninga mener det er viktig at dette oppdraget ses i sammenheng med oppdraget om utforming av stoppmekanisme. Økt transparens har stor egenverdi for samtlige markedsaktører, men det vil også ha stor verdi for myndighetene når de senere skal utforme og forvalte en stoppmekanisme.

Vi merker oss at Energimyndigheten bes analysere konsekvensene av en eventuell plikt til å varsle investeringsbeslutninger. Vi finner det meget interessant at departementet på denne måten varsler at det er aktuelt å innføre en slik varslingsplikt. Vi ber om at det allerede i analysen som skal leveres i juni legges vekt på hvilke muligheter og fordeler innføring av en varslingsplikt kan innebære for utforming og praktisering av en stoppmekanisme.

Småkraftforeninga mener det kan være positivt med pliktig varsling før utbygging starter for at et anlegg skal kunne godkjennes for sertifikattildeling. Dette vil gi markedet oversikt og dermed sikre måloppnåelse og forebygge overutbygging. Vi mener muligheten for en forpliktelse for utbygger i det å gi et varsel bør utredes nærmere.

Stoppmekanisme

I avtalen om endring av avtale om et felles marked for elsertifikater fra 5. mai i fjor heter det at Sverige innen 31. desember 2020 skal innføres en stoppmekanisme som bidrar til måloppnåelse i 2030 og til forutsigbarhet for markedsaktørene om perioden etter måloppnåelse. Siden denne avtalen ble inngått er risikoen for at det allerede før utløpet av 2020 blir fattet tilstrekkelig investeringsbeslutninger til at 2030-målet nås økt betraktelig.

Vi tenker derfor at det nå er viktig at stoppmekanismen blir kjent og innføres så snart som mulig og vi oppfordrer myndighetene til å legge til rette for at Riksdagen kan lovfeste en stoppmekanisme allerede våren 2019. Det betyr at Energimyndigheten og NVE helst bør levere disse utredningene i god tid før fristen som er 20. desember og at man legger opp til en kortere høringsperiode enn det som har vært vanlig.

For å sikre måloppnåelse og unngå overinvestering bør stoppmekanismen være volumbasert. I tillegg må man søke å finne en mekanisme som er slik at investor har visshet om at prosjektet kommer innenfor stoppmekanismen før man investerer. Et race om å bygge fortest for å komme i drift før TWh nummer 46,4 må unngås.

En løsning der en stoppmekanisme knyttes til en plikt om å varsle byggestart slik beskrevet i kapitlet ovenfor bør etter vår mening utredes. Vi tenker dette er det mest lovende sporet. Energi-myndigheten vil da kunne gi tilsagn om sertifikatgodkjenning til investorene frem til målet er sikret og myndigheten deretter vil kunne meddele markedet at markedet er stengt for ikke varslede prosjekter. Utbyggere som har fått tilsagn vil kunne gjennomføre utbygging etter varslet plan på en sikker og kostnadseffektiv måte.

Vi tenker at det ikke er avgjørende at stoppmekanismen skal være svært presis på mengde. De fleste anleggene har væravhengig produksjon og usikkerheten i hva som faktisk vil bli produsert i løpet av femten år vil være så stor at det ikke vil være meningsfylt å bruke ressurser på å etterstrebe at stoppmekanisme skal slå til med en nøyaktighet på desimaler av en TWh. Se for øvrig forslag til utredning av ytterligere stabiliseringsmekanisme nedenfor.

Utbygningstakten er nå så stor at det er fare for at markedet når 46,4 TWh bygget og besluttet innen 31.12.21. I så fall vil en svensk stoppmekanisme som skissert ovenfor slå inn før fristen for idriftsettelse av anlegg i Norge på samme dato. Dette vil virke urimelig. Det bør derfor utredes om anlegg som settes i drift innen 31.12.21 bør tildeles sertifikater uavhengig av den nye stoppmekanismen.

Stabiliseringsmekanisme

Stoppmekanismer og økt transparens er viktige faktorer for å stabilisere markedet, men vi frykter at det ikke vil være tilstrekkelig for perioden etter at videre utbygging innenfor ordningen er stoppet. Vi

vil da være i en situasjon der etterspørselen etter sertifikater vil være kjent bortsett fra veldefinerte tekniske justeringer. Tilbudssiden vil derimot være sterkt avhengig av vær og teknisk tilgjengelighet. Det er usannsynlig at man ikke før eller siden i perioden fra utbyggingsstopp frem til 2045 kommer i en situasjon der akkumulert over- eller underskudd på sertifikater blir overveiende sannsynlig. Sertifikatprisene vil da kunne gå svært høyt eller svært lavt.

For å forebygge en slik situasjon anbefaler vi at myndighetene allerede nå utreder behovet for og eventuell utforming av en slik stabiliseringsmekanisme. En mulig løsning som bør utredes er å justere etterspørselskvotene teknisk for faktisk produksjon innenfor systemet slik det i dag gjøres for anlegg i overgangsordningen. Dette vil kunne forebygge at markedet drar i vei i den ene eller andre retningen som følge av år med mye eller lite vann / vind eller av at anleggenes produksjonsevne er feilestimert.

Vi presiserer at vi ikke ser for oss at en slik stabiliseringsmekanisme settes i drift før etter at det er satt stopp for videre utbygging. Det bør imidlertid utredes så snart som mulig og av begge lands myndigheter i samarbeid.

Tildeling når kraftprisen er null eller nær null

Vi anser ikke dette som en svært aktuell problemstilling, men presiserer at av hensyn til forutsigbarhet for kraftutbyggerne bør sertifikater tildeles uavhengig av kraftpris.

Ny tildeling etter omfattende ombygging i Sverige

Vi har ikke innspill til denne delen av utredningsoppdraget ut over at tildeling til slike anlegg må omfattes av stoppmekanismen og at det bør tilstrebes like regler i begge land der dette er relevant.

Avslutning

Av hensyn til forutsigbarhet for småkraftutbyggerne er det arbeidet som nå gjøres svært viktig. Vi setter derfor stor pris på denne muligheten for å bidra.

Vennlig hilsen

Knut Olav Tveit

Daglig leder

Småkraftforeninga

post@smakraftforeninga.no

www.smakraftforeninga.no